

Asia: VN/28901/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuden rajan nostamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Metsästäjäliitto kiittää Ympäristöministeriötä lausuntopyynnöstä koskien luonnosta esityksestä ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuden rajan nostamisesta. Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi ympäristönsuojelulakia seuraavasti: Ilmoituksenvaraiseksi säädettäisiin ulkona sijaitseva ampumarata, jolla on tarkoitettu ammuttavaksi enintään 50 000 laukausta vuodessa ja jossa ei ole lyijyhauleilla tapahtuvaan haulikkoammuntaan tarkoitettua rataa. Muu kuin ilmoituksenvarainen ulkona sijaitseva ampumarata olisi ympäristöluvanvarainen. Lisäksi esityksellä säädettäisiin kahden vuoden määräaika tehdä ilmoitus tai hakea ympäristölupaa niille lain voimaan tullessa toiminnassa oleville ampumaradoille, jotka eivät ole aiemmin näin tehneet.

Suomen Metsästäjäliitto on Suomen suurimpia kansalaisjärjestöjä, jonka jäseninä on yli 2700 metsästysseuraa ja 145 000 metsästäjää. Kaiken kaikkiaan Suomessa on noin 370 000 henkilöä, joilla on mahdollisuus lunastaa metsästyskortti vuosittain. Valtaosalla heistä on luvallisia ampuma-aseita metsästykseseen. Metsästäjäliiton tehtävänä on edistää metsästystä Suomessa. Metsästys on osa yhteiskuntaa, ja suomalaiset metsästäjät vastuullisen metsästyksen edelläkävijöitä.

Lausunnossaan Suomen Metsästäjäliitto haluaa tuoda esille, että Suomessa on noin 700 ampumarataa, joista suurin osa on pieniä, 1–4 lajin ratoja, joita ylläpitävät pienet metsästysseurat ja riistanhoitoyhdistykset. Näiden ratojen taloudellinen tilanne on usein heikko, sillä metsästysseurojen keskimääräinen vuosibudjetti on alle 3 000 euroa(*). Ilmoituslupamenettelyn on todettu usein vaativan vastaavia taustaselvityksiä kuin ympäristölupahakemustenkin, jolloin luvan hakemisen kulut voivat usein nousta 10 000–15 000 euron suuruusluokkaan. Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan tarvittaisiin tarkempaa tietoa siitä, kuinka moni rata todellisuudessa kuuluu esitetyn muutoksen piiriin, ja mitkä ovat näiden toimijoiden taloudellisesti toimintaedellytykset. Tämä tieto on oleellista, jotta voidaan arvioida siirtymäajan (2 vuotta) realistisuutta ja pienien metsästysseurojen kykyä reagoida muutokseen ehdotetussa aikataulussa. Liian nopealla aikataululla ajetaan pienet toimijat taloudelliseen ahdinkoon, joka puolestaan johtaa entisestään rataverkon supistumiseen. Liian nopea aikataulu johtaa lisäksi muun muassa kuntien ympäristölupasuojelun ruuhkautumiseen, huonosti laadittuihin lupahakemuksiin, kiireellä laadittuihin täydennyksiin sekä huonoihin ja liian tiukkoihin lupapäätöksiin.

Muutoin Suomen Metsästäjäliitto pitää esitystä oikean suuntaisena, mutta samalla myös hyvin näennäisenä. Muutokset eivät käytännössä tuo merkittävää parannusta nykytilanteeseen, sillä ympäristönsuojelulain lupa- ja ilmoitusmenettelyt ovat pääpiirteiltään samanlaiset. Tämä tarkoittaa, että esitetyt muutokset eivät nopeuta prosesseja tai kevennä ratojen sääntelyä. Täytyisi myös löytää keinot, joilla itse ilmoitusmenettelyä voitaisiin tarkastella uudelleen ja keventää, jotta ampumaratojen toimintaedellytykset paranisivat ja uusien ratojen perustaminen helpottuisi. Tämä olisi tärkeä askel kohti joustavampaa ja tehokkaampaa lupasääntelyä. Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan olisi myös syytä punnita, onko harhaanjohtavaa nimittää nykyistä prosessia ilmoituslupamenettelyksi, koska se usein edellyttää vastaavia selvityksiä ja kustannuksia kuin ympäristölupamenettelykin.

Sisäministeriössä on meneillään hanke, joka käsittelee ampumaratojen toiminnan turvaamista ja uusien ratojen perustamisen edistämistä. Metsästäjäliiton mielestä ampumaratojen luvitusta koskevaa lainsäädäntöä tulee kehittää yhteistyössä eri ministeriöiden ja välttää useita erillisiä lainsäädäntöhankkeita. Tällä edistettäisiin aidosti hallitusohjelman 1000 ampumaradan tavoitteen toteuttamista.

(* Perustuu Suomen Metsästäjäliiton ylläpitämän jäsenrekisterin (MetsoRekisteri) tietoihin 24.8.2022.

Partanen Jussi
Suomen Metsästäjäliitto ry